



Bruxelles, 7.6.2018.
COM(2018) 445 final

2018/0235 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

**o izmjeni Odluke 2007/198/Euratom o osnivanju Europskog zajedničkog poduzeća za
ITER i razvoj energije fuzije i davanju povlastica tom poduzeću**

{SWD(2018) 325 final} - {SWD(2018) 326 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

Ovim se Prijedlogom predviđa da se on počinje primjenjivati od 1. siječnja 2021. te je on upućen Uniji od 27 država članica u skladu s obavijesti Ujedinjene Kraljevine o njezinoj namjeri da se povuče iz Europske unije i Euratoma na temelju članka 50. Ugovora o Europskoj uniji koju je Europsko vijeće primilo 29. ožujka 2017.

Očekuje se da će fuzija imati važnu ulogu u budućem energetsom okruženju u Europi kao gotovo neiscrpan izvor energije koji ne bi nepovoljno utjecao na klimu. Ovim se Prijedlogom odluke Vijeća nastoje osigurati sredstva za nastavak europskog sudjelovanja u projektu ITER, projekta u okviru kojeg se želi doći do ključnih znanstvenih otkrića u razvoju fuzije. To je posebno važno s obzirom na Pariški sporazum o klimatskim promjenama iz 2015. i obvezu EU-a da bude predvodnik u dekarbonizaciji gospodarstva i suzbijanju klimatskih promjena na troškovno učinkovit način.

Europsko sudjelovanje u ITER-u temelji se na Sporazumu o ITER-u koji je u studenom 2006. potpisalo sedam svjetskih partnera – Euratom, Sjedinjene Američke Države, Rusija, Japan, Kina, Južna Koreja i Indija. ITER je jedinstven projekt, prvi takve vrste, nastao u okviru međunarodne znanstvene suradnje koji omogućuje sinergije i ulaganja financijskih sredstava neizvediva za samo jednu državu.

Kao stranku koja je prema Sporazumu o ITER-u domaćin projekta, Europu on snažnije pravno obvezuje pa je u skladu s tim preuzela vodeću ulogu u projektu – snosi 45 % troškova gradnje¹ (pojedinačni udjeli drugih stranaka ITER-a su oko 9 %) – kako bi se osigurao pravovremeni dovršetak gradnje. Ovim Prijedlogom odluke Vijeća mijenja se Odluka Vijeća (2007/198/Euratom) od 27. ožujka 2007. o osnivanju Europskog zajedničkog poduzeća za ITER i razvoj energije fuzije i davanju povlastica tom poduzeću kako bi se osigurala osnova za financiranje djelatnosti tog zajedničkog poduzeća (dalje u tekstu: „Fuzija za energiju“) za razdoblje od 2021. do 2027. na temelju Ugovora o Euratomu.

Odluka Vijeća iz 2007. već je izmijenjena Odlukom Vijeća 2013/791/Euratom od 13. prosinca 2013. kako bi se omogućilo financiranje aktivnosti Fuzije za energiju. Ovaj Prijedlog, koji slijedi istu logiku, temelji se na članku 47. Ugovora o Euratomu te se odnosi na sudjelovanje Euratoma u financiranju zajedničkog poduzeća tijekom višegodišnjeg financijskog okvira 2021.–2027.

Predloženom se izmjenom omogućuje osiguravanje financiranja projekta u sljedećem višegodišnjem financijskom okviru, a pritom se ne onemogućuju dobrovoljni doprinosi članova zajedničkog poduzeća koji nisu Euratom predviđeni člankom 12. stavkom 1. točkom (c) Statuta tog poduzeća.

Vijeće ITER-a prihvatilo je 2016. ažurirani raspored i procjene povezanih troškova za dovršetak gradnje ITER-a. U novom se rasporedu ostvarenje prve plazme planira u prosincu 2025., što je najraniji tehnički izvediv rok izgradnje ITER-a, a potpuna se funkcionalnost, s gorivom deuterij-tricij (tzv. faza deuterij-tricij), predviđa za 2035. Taj je raspored, zajedno s

¹ U skladu s raspodjelom troškova za sve faze projekta ITER koju su 2006. dogovorile stranke ITER-a. Ta podjela troškova promijenit će se u operativnoj fazi, u kojoj će Europa imati udio od 34 %.

povezanim revidiranim troškovima², temelj nove osnove projekta ITER; ne uključuje nepredviđene izdatke te se stoga temelji na pretpostavci da se svi veliki rizici mogu ublažiti.

U Komunikaciji Europskom parlamentu i Vijeću EU-a „Doprinos EU-a reformiranom projektu ITER”³ od 14. lipnja 2017. i pratećem Radnom dokumentu službi Komisija je iznijela procjene troškova za fazu izgradnje (samo za Europu). Za razdoblje 2021.–2027. iznos iz proračuna EU-a⁴, uključujući administrativne rashode Komisije povezane sa zadaćama poduzeća Fuzija za energiju svim drugim relevantnim aktivnostima, bio je procijenjen⁵ na oko 6,1 milijarda EUR (u tekućoj vrijednosti)⁶.

Vijeće EU-a donijelo je 12. travnja 2018. zaključke na temelju Komunikacije Komisije i potvrdilo kontinuiranu predanost Euratoma uspješnom završetku projekta ITER. Vijeće je izjavilo da će nastojati osigurati resurse za aktivnosti Fuzije za energiju unutar višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021.–2027. Na temelju toga Vijeće je ovlastilo Komisiju da odobri novi temeljni plan projekta ITER (opseg, rokove i troškove) u ime Euratoma na sastanku Vijeća ITER-a na ministarskoj razini.

Prijenos sredstava bit će usklađen s razdobljem koje obuhvaća višegodišnji financijski okvir i trajat će sedam godina. U skladu sa Sporazumom o ITER-u početno je trajanje projekta ITER 35 godina (odnosno do 2042.), pa će za nastavak financiranja Euratomova doprinosa projektu biti potrebne naknadne odluke Vijeća.

Uspješna izgradnja i rad ITER-a nužni su dijelovi europskog plana fuzije – sveobuhvatnog, ciljevima definiranog puta prema fuzijskoj električnoj energiji koji su prihvatili svi europski dionici u području istraživanja fuzije⁷. Ovom će se Odlukom prikladno olakšati sinergije i komplementarnosti s aktivnostima istraživanja fuzije koje se financiraju u okviru programa Euratoma za istraživanje i izobrazbu 2021.–2025⁸. Omogućit će i završetak aktivnosti koje se provode u okviru Sporazuma o širem pristupu između Euratoma i Japana kojim se dopunjuje međunarodna suradnja u okviru Sporazuma o ITER-u.

Prijedlog je pripremljen tako da se postignu bliska međudjelovanja s drugim programima, ponajprije s prijedlozima za nove okvirne programe (EU FP9 i Euratom FP9). Razlog za to prilično je jasan, ITER je pionirski inovativni projekt u području energetike za koji je potrebna bliska potpora u obliku istraživanja i inovacija, provedenih osobito u okviru Euratomovih istraživačkih programa, ali i istraživačkih programa EU-a. U tom su pogledu tekstovi obaju programa (EU FP9 i Euratom FP9) u okviru sljedećeg višegodišnjeg financijskog okvira doručeni kako bi potrebna međudjelovanja povezana s ITER-om bila jasno navedena.

² Revidirane procjene troškova Vijeće ITER-a odobrilo je *ad referendum*, do donošenja odluka proračunskih tijela stranaka ITER-a.

³ COM(2017) 319 od 14.6.2017 i prateći SWD(2017)232.

⁴ Uz financiranje iz proračuna EU-a, Francuska kao država koja je domaćin projekta trenutačno izravno u proračun F4E-a uplaćuje 20 % Euroatomova doprinosa. Usto, svake godine članovi Fuzije za Europu plaćaju članarinu u zajedničkom poduzeću.

⁵ SWD(2017)232, tablica 4., str. 24.

⁶ Procjena ne uključuje nepredviđene situacije u rasporedu i troškove.

⁷ <https://www.euro-fusion.org/eurofusion/roadmap/>

⁸ Vidjeti Prijedlog Komisije COM (2018) 437.

2. REZULTATI SAVJETOVANJA SA ZAINTERESIRANIM STRANAMA I PROCJENA UČINAKA

Ovim se Prijedlogom u potpunosti uzimaju u obzir odgovori dobiveni u otvorenom javnom savjetovanju o višegodišnjem financijskom okviru od 10. siječnja do 8. ožujka 2018., a organizaciju je koordiniralo Glavno tajništvo Europske komisije. Usto, uzimaju se u obzir savjetovanja s dionicima provedena tijekom pripremnih aktivnosti koje su obuhvaćale *ex ante* evaluaciju te događanja i ankete u kojima su sudjelovali dionici. Tijekom otvorenih javnih savjetovanja nisu se otvorila posebna pitanja o nastavku financiranja ITER-a, no u ciljanim je savjetovanjima s dionicima potvrđeno da ulaganje EU-a u gradnju ITER-a donosi važne koristi europskoj industriji i istraživačkoj zajednici. To je ponovljeno i na skupu industrije u prosincu 2017. na kojem je pokazano da fuzija već nudi konkretne prilike industriji te da povoljno utječe na radna mjesta, gospodarski rast i inovacije, pri čemu povoljan učinak nije ograničen samo na područja fuzije i energetike. U neovisnim su studijama, naručenima za pripremu *ex ante* evaluacije, dani brojevi podaci o novostvorenim radnim mjestima i neto dodanoj vrijednosti zbog europskog sudjelovanja u projektu ITER.

Naposljetku, ovim će se Prijedlogom, uzimajući u obzir zaključke Vijeća iz travnja 2018., postići kontinuitet projekta, osobito u odnosu na međunarodne partnere, i osigurati financiranje ITER-a tijekom cjelokupnog trajanja sljedećeg višegodišnjeg financijskog okvira.

Utvrđen je ograničen broj prijedloga za koje bi se, zbog njihova kontinuiteta u smislu sadržaja, strukture i/ili veličine proračuna, trebala provesti *ex ante* procjena u obliku radnog dokumenta službi umjesto procjene učinka. Za ITER je, uz druge programe poput Fiscalisa, programa humanitarne pomoći, zajedničke vanjske i sigurnosne politike, utvrđeno da nije potrebna procjena učinka, nego *ex ante* evaluacija u obliku radnog dokumenta službi u skladu sa zahtjevima Financijske uredbe EU-a.

Ovim se Prijedlogom predviđa da se on počinje primjenjivati od 1. siječnja 2021. te je on upućen Uniji od 27 država članica u skladu s obavijesti Ujedinjene Kraljevine o njezinoj namjeri da se povuče iz Europske unije i Euratoma na temelju članka 50. Ugovora o Europskoj uniji koju je Europsko vijeće primilo 29. ožujka 2017.

3. PRAVNI ELEMENTI PRIJEDLOGA

Pravna osnova za ovu Odluku Vijeća predviđena je člankom 47. Ugovora o Euratomu. Ova će Odluka biti temeljni akt za razdoblje obuhvaćeno sljedećim višegodišnjim financijskim okvirom i osnova za donošenje godišnjih odluka Komisije o financiranju. Tim će se odlukama Komisiji omogućiti da prenosi sredstava Fuziji za energiju tijekom razdoblja 2021.–2027.

Ovom su Odlukom obuhvaćeni i administrativni rashodi Komisije povezane s Fuzijom za energiju, Organizacijom za ITER, širim pristupom i svim drugim relevantnim aktivnostima u razdoblju 2021.–2027.

4. PRORAČUNSKE POSLJEDICE

U zakonodavnom financijskom izvještaju u prilogu ovom Prijedlogu odluke Vijeća utvrđuju se proračunske posljedice te kadrovske i administrativne potrebe za njezinu provedbu.

5. PLANOWI PROVEDBE I MEHANIZMI PRAĆENJA, EVALUACIJE I IZVJEŠĆIVANJA

Namjera je da se proračun za europsko sudjelovanje u ITER-u i dalje izvršava preko zajedničkog poduzeća. Osnivanje zajedničkog poduzeća na temelju poglavlja 5. Ugovora o

Euratomu smatralo se 2007. najprikladnijim rješenjem za ispunjavanje obveza Euratoma prema Organizaciji za ITER na temelju Sporazuma o ITER-u koji je Euratom sklopio. Tu je prikladnost potvrdilo nekoliko otad provedenih neovisnih preispitivanja i ocjenjivanja.

Zajedničko poduzeće (F4E) sastavlja, u skladu s člankom 32. svoje financijske uredbe, programski dokument koji sadržava višegodišnje i godišnje programe. Nacrt programskog dokumenta šalje se upravnom odboru F4E-a, Komisiji, Europskom parlamentu i Vijeću najkasnije do 31. siječnja svake godine. Komisija šalje F4E-u mišljenje svojih relevantnih službi o tom dokumentu.

Općim planovima i godišnjim programom rada F4E-a određuju se rokovi za dovršetak ključnih etapa kojima se obuhvaćene sve aktivnosti nabave tijekom gradnje ITER-a. F4E redovito izvješćuje svoje upravljačko tijelo (upravni odbor, u kojem Euratom zastupa Komisija) i Vijeće EU-a o napretku projekta.

U 2017. uveden je cjelovit skup ključnih pokazatelja uspješnosti za posebno praćenje rokova i troškovne učinkovitosti u svrhu boljeg praćenja napretka i učinkovitosti F4E-a u ostvarivanju Euratomova doprinosa projektu ITER. Upravnom odboru redovito se dostavlja pregledno izvješće na temelju tih pokazatelja. Oni obuhvaćaju mjere na temelju sustava upravljanja ostvarenom vrijednošću.

Na razini cjelokupnog projekta ITER Organizacija za ITER dostavlja Vijeću ITER-a sličan pregled pokazatelja uspješnosti, među njima i postotnu fizičku dovršenost gradnje prve plazme. U prosincu 2017. taj je pokazatelj iznosio 50 %, a 100 % bi trebao dosegnuti u prosincu 2025. kad se predviđa ostvarenje prve plazme

Kad je riječ o planiranju i praćenju unutarnjeg upravljanja Komisije, predlaže se upotreba dvaju pokazatelja koji bi trebali mjeriti napredak projekta u ostvarivanju njegovih općih i posebnih ciljeva. Prvi bi pokazatelj bio „postotak dovršenosti gradnje ITER-a”, a drugi „postotak Euratomovih obveza u naravi koje je ispunio F4E”. Oba će se pokazatelja temeljiti na podacima koje dostavi Organizacija za ITER.

U Komisijinu prijedlogu višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021.–2027. utvrđen je ambiciozniji cilj u pogledu uključivanja klimatskih pitanja u sve programe EU-a, s ciljem da se 25 % rashoda EU-a namijeni ostvarenju klimatskih ciljeva. Doprinos ovog programa ostvarivanju tog općeg cilja pratit će se putem EU-ova sustava klimatskih pokazatelja na odgovarajućoj razini razdvajanja, uključujući upotrebu preciznijih metodologija ako su dostupne. Komisija će i dalje svake godine objavljivati informacije u obliku odobrenih sredstava za preuzete obveze u kontekstu godišnjeg nacrta proračuna.

Kako bi poduprla potpuno iskorištavanje potencijala ITER-a u svrhu ispunjenja klimatskih ciljeva, Komisija će nastojati utvrditi relevantne aktivnosti u pripremi, provedbi, reviziji i evaluaciji rashoda.

Komisija će provesti privremene i *ex post* evaluacije te će o njihovim zaključcima izvijestiti Europski parlament, Vijeće, Europski gospodarski i socijalni odbor te Odbor regija. Evaluacija će se provesti u skladu sa stavcima 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma od 13. travnja 2016.⁹, u kojem su tri institucije potvrdile da bi evaluacije postojećih propisa i politika trebale biti temelji procjena učinaka opcija za daljnje djelovanje. Evaluacijom će se ocijeniti učinci ITER-a na temelju utvrđenih pokazatelja/ciljeva i podrobno analizirati važnost, učinkovitost i djelotvornost projekta, njegova usklađenost s drugim politikama EU-a

⁹ Međuinstitucijski sporazum Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.; SL L 123, 12.5.2016., str. 1.–14.

te donosi li dovoljnu dodanu vrijednost EU-a. Obuhvatit će pouke koje su se stekle kako bi se prepoznali bilo kakvi nedostaci ili problemi ili potencijal za dodatno poboljšanje djelovanja ili rezultata te pomoglo da se maksimira njihova iskorištenost ili učinak. Ako se *ex post* evaluacija provede nedugo nakon privremene evaluacije sljedećeg razdoblja, obje se evaluacije mogu ujediniti u jednu evaluaciju kojom će se obuhvatiti dulje razdoblje.

Usto, F4E sastavlja nacrt godišnjeg izvješća u skladu s člankom 14. svojeg statuta. U tom se izvješću prati provedba programa rada F4E-a. Priprema ga direktor F4E-a, Upravni odbor ga ocjenjuje i, zajedno s ocjenom, šalje članovima, Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o izmjeni Odluke 2007/198/Euratom o osnivanju Europskog zajedničkog poduzeća za ITER i razvoj energije fuzije i davanju povlastica tom poduzeću

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, a posebno njegov članak 47. stavke 3. i 4. te članak 48.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Sporazum o ITER-u¹⁰ u studenom 2006. potpisali su Euratom, Sjedinjene Američke Države, Rusija, Japan, Kina, Južna Koreja i Indija. Kao stranka koja je prema Sporazumu o ITER-u domaćin projekta, Euratom je preuzeo vodeću ulogu u tom projektu.
- (2) Odlukom 2007/198/Euratom¹¹ osnovano je Europsko zajedničko poduzeće za ITER i razvoj energije fuzije (dalje u tekstu „zajedničko poduzeće”) kako bi se osigurao doprinos Europske zajednice za atomsku energiju (dalje u tekstu „Euratom“) Međunarodnoj organizaciji za energiju fuzije ITER i aktivnostima šireg pristupa s Japanom te pripremio i koordinirao program aktivnosti za pripremu gradnje pokusnog fuzijskog reaktora i povezanih postrojenja.
- (3) U članku 5. Odluke 2007/198/Euratom propisuje se da zajedničko poduzeće mora imati posebnu financijsku uredbu koja se temelji na načelima Okvirne financijske uredbe¹², ali može odstupati od nje ako to zahtijevaju posebne potrebe poslovanja zajedničkog poduzeća i uz uvjet prethodnog savjetovanja s Komisijom. U glavi IV. financijske uredbe zajedničkog poduzeća uređeno je izvršavanje proračuna.
- (4) Odlukom 2007/198/Euratom predviđen je financijski referentni iznos koji se smatra potrebnim za zajedničko poduzeće, kao i indikativni ukupni doprinos Euratoma navedenom iznosu, koji bi trebalo staviti na raspolaganje putem programa Zajednice za istraživanje i osposobljavanje, donesene u skladu s člankom 7. Ugovora, ili bilo kojom drugom odlukom koju donosi Vijeće.

¹⁰ OJ L 358, 16.12.2006, str. 62.

¹¹ Odluka Vijeća od 27. ožujka 2007. o osnivanju Europskog zajedničkog poduzeća za ITER i razvoj energije fuzije i davanju povlastica tom poduzeću (2007/198/Euratom) (SL L 90, 30.3.2007., str. 58.).

¹² Delegirana uredba Komisije (EU) br. 1271/2013 od 30. rujna 2013. o Okvirnoj financijskoj uredbi za tijela iz članka 208. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 7.12.2013., str. 42.).

- (5) Odluka 2007/198/Euratom izmijenjena je Odlukom 2013/791/Euratom¹³ kako bi se omogućilo financiranje aktivnosti Fuzije za energiju tijekom višegodišnjeg financijskog okvira 2014.–2020.
- (6) Novi temeljni plan projekta ITER, nastao kao dio poboljšanja u upravljanju projektom, dobio je podršku Vijeća ITER-a u 2016. i 2017. i zatim je služio za procjenu potreba za financiranjem zajedničkog poduzeća. U ažuriranom rasporedu novog temeljnog plana predviđa se ostvarenje prve plazme u prosincu 2025., a potpuna funkcionalnost, s gorivom deuterij-tricij, 2035. Taj raspored ne uključuje nepredviđene situacije te se stoga temelji na pretpostavci da se svi veliki rizici mogu ublažiti.
- (7) Vijeće je 12. travnja 2018. ponovno potvrdilo kontinuiranu predanost Euratoma uspješnom završetku projekta ITER i ovlastilo Komisiju da odobri novi temeljni plan projekta ITER (opseg, rokove i troškove) u ime Euratoma na sastanku Vijeća ITER-a na ministarskoj razini.
- (8) Ovom odlukom omogućit će se sinergije i komplementarnosti s aktivnostima istraživanja fuzije koje se financiraju iz programa Euratoma za istraživanje i izobrazbu. Uspješna izgradnja i rad ITER-a nužni su dijelovi europskog plana fuzije koji su prihvatili svi europski dionici u području istraživanja fuzije.
- (9) Europski parlament i Vijeće odredili su najvišu razinu Euratomovih obveza u pogledu ITER-a u višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2021.–2027. u iznosu od 6 070 000 000 EUR (u tekućoj vrijednosti).
- (10) Odražavajući važnost borbe protiv klimatskih promjena u skladu s obvezama EU-a u pogledu provedbe Pariškog sporazuma, kao i obvezu ostvarivanja ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda, ova će Odluka sadržavati aktivnosti za zaštitu klime i dovesti do postizanja sveukupnog cilja od 25 % rashoda iz proračuna EU-a za klimatske ciljeve. Očekuje se da će sva sredstva iz financijske omotnice za djelovanja u okviru ove Odluke doprinijeti klimatskim ciljevima. Relevantne mjere utvrdit će se tijekom provedbe ove Odluke i ponovno ocijeniti u kontekstu njezine revizije i privremene evaluacije.
- (11) U skladu sa stavkom 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. nema potrebe za evaluacijom ITER-a na temelju informacija prikupljenih na temelju posebnih zahtjeva za praćenje, a istodobno se izbjegava pretjerano regulatorno i administrativno opterećenje. Ti zahtjevi, prema potrebi, mogu obuhvaćati mjerljive pokazatelje kao temelj za evaluaciju učinaka ITER-a. Zaključci evaluacija koje provede Komisija dostavit će se Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija. Ako se *ex post* i privremena evaluacija provedu u kratkom razmaku, može ih se ujediniti u jednu evaluaciju koja obuhvaća kombinirano razdoblje.
- (12) U skladu s Financijskom uredbom, Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća[1], Uredbom Vijeća (Euratom, EZ) br. 2988/95[2], Uredbom Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96[3] i Uredbom Vijeća (EU) 2017/1939[4], financijski interesi Unije trebaju se štititi razmjernim mjerama, među ostalim i sprečavanjem, otkrivanjem, ispravljanjem i istragom nepravilnosti i prijevara, povratom izgubljenih, pogrešno plaćenih ili nepravilno upotrijebljenih sredstava te, prema potrebi, izricanjem

¹³ Odluka Vijeća od 13. prosinca 2013. o izmjeni Odluke 2007/198/Euratom o osnivanju Europskog zajedničkog poduzeća za ITER i razvoj energije fuzije i davanju povlastica tom poduzeću (2013/791/Euratom) (SL L 349, 31.12.2013, str. 100.).

administrativnih sankcija. Konkretno, u skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 i Uredbom (Euratom, EZ) br. 2185/96 Europski ured za borbu protiv prijevare (OLAF) može provoditi istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, kako bi se ustanovilo je li došlo do prijevare, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti kojom se šteti financijskim interesima Unije. U skladu s Uredbom (EU) 2017/1939 Ured europskog javnog tužitelja („EPPO”) može provoditi istrage i kazneni progon za prijevare i druge nezakonite aktivnosti kojima se šteti financijskim interesima Unije, kako je predviđeno u Direktivi (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća[5]. U skladu s Financijskom uredbom svaka osoba ili subjekt koji primaju sredstva Unije moraju u potpunosti surađivati u zaštiti financijskih interesa Unije, dodijeliti Komisiji, OLAF-u, EPPO-u i Europskom revizorskom sudu (ERS) nužna prava i pristup te se pobrinuti da sve treće strane koje su uključene u izvršavanje sredstava Unije osiguraju jednakovrijedna prava.

- (13) Ovom bi se Odlukom trebala zajamčiti vidljivost financiranja Zajednice pružanjem usklađenih, učinkovitih i proporcionalnih ciljanih informacija različitoj publici, uključujući medije i javnost.
- (14) Potrebno je izmijeniti Odluku 2007/198/Euratom kako bi se omogućilo financiranje aktivnosti zajedničkog poduzeća i povezane aktivnosti Komisije u razdoblju 2021.–2027. iz općeg proračuna Europske unije.
- (15) Odluku 2007/198/Euratom treba stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Odluka 2007/198/Euratom mijenja se kako slijedi:

- (1) u članku 4. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Indikativni doprinos Euratoma zajedničkom poduzeću za razdoblje 2021.–2027. i povezani prateći rashodi za isto razdoblje iz stavka 4. iznose 6 070 000 000 EUR (u tekućim vrijednostima)¹⁴.”;

- (2) dodaje se stavak 4.:

„4. Iznosom iz stavka 3. mogu se pokrivati i troškovi za pripremu, praćenje, kontrolu, reviziju, evaluaciju i druge aktivnosti te rashodi potrebni za upravljanje ovom Odlukom i njezinu provedbu, uključujući administrativne troškove, te evaluaciju ostvarenja njezinih ciljeva. Usto, mogu se pokriti troškovi povezani sa studijama, sastancima stručnjaka te informatičkim mrežama u kojima se obrađuju i razmjenjuju informacije, uključujući institucijske informatičke alate i drugu tehničku i administrativnu pomoć potrebnu u vezi s upravljanjem ovom Odlukom.”;

- (3) članak 5.b briše se;
- (4) umeće se članak 5.c:

¹⁴ S obzirom na posebnost aktivnosti Fuzije za energiju, ne primjenjuje se članak 86. stavak 5. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije.

*„Članak 5.c
Evaluacija*

1. Evaluacije se provode pravodobno kako bi se njihovi rezultati uzeli u obzir tijekom postupka odlučivanja.
2. Privremena evaluacija provodi se nakon što bude dostupno dovoljno informacija o provedbi Odluke u razdoblju 2021.–2027., a najkasnije 2024.
3. Na kraju provedbe ove Odluke, a najkasnije četiri godine nakon završetka razdoblja navedenog u članku 4. Komisija provodi završnu evaluaciju Odluke.
4. Komisija dostavlja zaključke evaluacija i svoje primjedbe Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija.”;

(5) umeće se članak 5.d:

*„Članak 5.d
Priopćavanje, vidljivost i promidžba*

1. Korisnici sredstava Zajednice priznaju porijeklo i jamče vidljivost financiranja Zajednice (posebice pri promicanju djelovanja i njihovih rezultata) pružajući usklađene, učinkovite i proporcionalne ciljane informacije različitoj publici, uključujući medije i javnost.
2. Komisija provodi aktivnosti obavješćivanja i priopćivanja u pogledu Odluke, djelovanja i rezultata. Financijski izvori dodijeljeni za provedbu ove Odluke također pridonose institucijskom priopćavanju političkih prioriteta Unije ako se odnose na ciljeve navedene u članku 1.”.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2021.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 1.1. Naslov prijedloga/inicijative
- 1.2. Predmetna područja politike (klaster programa)
- 1.3. Vrsta prijedloga/inicijative
- 1.4. Osnova prijedloga/inicijative
- 1.5. Trajanje i financijski učinak
- 1.6. Predviđeni načini upravljanja

2. MJERE UPRAVLJANJA

- 2.1. Pravila nadzora i izvješćivanja
- 2.2. Sustav upravljanja i kontrole
- 2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak
- 3.2. Procijenjeni učinak na rashode
 - 3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na rashode
 - 3.2.2. Procijenjeni učinak na administrativna odobrena sredstva
 - 3.2.3. Doprinos trećih strana
- 3.3. Procijenjeni učinak na prihode

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Odluka Vijeća o izmjeni Odluke 2007/198/Euratom o osnivanju Europskog zajedničkog poduzeća za ITER i razvoj energije fuzije i davanju povlastica tom poduzeću

1.2. Predmetna područja politike (*klaster programa*)

1 – Istraživanje i inovacije

1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

- novo djelovanje
- novo djelovanje nakon pilot-projekta / pripremnog djelovanja¹⁵
- produženje postojećeg djelovanja
- spajanje ili preusmjeravanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje

1.4. Osnova prijedloga/inicijative

1.4.1. *Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative*

Ovom odlukom Vijeća omogućit će se financijski doprinos Fuziji za energiju za obavljanje zadaća koje su joj dodijeljene. Na temelju ove će Odluke Europa izdvajati doprinose za gradnju ITER-a od 2021. do 2027., razdoblju u kojem će se, 2025., ostvariti prva plazma projekta ITER. Europa najviše doprinosi projektu (oko 45 % troškova gradnje) pa će i učinci ove Odluke biti najsnažniji u Europi, kako u kratkoročnom (koristi za europsku industriju), tako i u dugoročnom (vodeća uloga u komercijalnom iskorištavanju energije fuzije) razdoblju.

1.4.2. *Dodana vrijednost angažmana Unije (može proizlaziti iz raznih čimbenika, npr. bolje koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost angažmana Unije” vrijednost je intervencije Unije koja je dodana vrijednosti koju bi države članice inače ostvarile svojim zasebnim djelovanjima.*

Ova je inicijativa u isključivoj nadležnosti EU-a u skladu s člankom 101. Ugovora o Euratomu. Stoga se ne primjenjuje načelo supsidijarnosti.

ITER je jedinstven dugoročan projekt, prvi takve vrste, koji uvelike doprinosi dugoročnoj strategiji EU-a za čistu energiju, sigurnu opskrbu i konkurentnost. Zbog toga se u trenutačnoj fazi tehnološkog razvoja ne može provesti inicijativom industrije pa je javna intervencija opravdana. To ulaganje nudi europskim visokotehnološkim industrijama te malim i srednjim poduzećima (MSP) vrijednu priliku za inovacije i razvoj izvedenih proizvoda za upotrebu izvan područja fuzije (npr. u širem energetske sektoru, zrakoplovstvu, medicini i tehnološki naprednim instrumentima).

¹⁵ Kako je navedeno u članku 58. stavku 2. točkama (a) ili (b) Financijske uredbe.

S obzirom na to da je pravna osnova ITER-a međunarodni sporazum u kojem je Euratom stranka, djelovanje na razini EU-a djelotvornije je (manja rascjepkanost) i učinkovitije (veća vrijednost za uloženi novac/ekonomija razmjera) te omogućuje koordinaciju mjera (smanjivanje nepovoljnih vanjskih učinaka) za ispunjavanje obveza EU-a. Udruživanje sredstava i znanja od ključne je važnosti za gradnju ITER-a, a djelovanje na razini EU-a bitno je da se skupi kritična masa resursa i znanja iz različitih područja, tehnologija i istraživačkih infrastruktura i djelatnosti potrebna za realizaciju tako jedinstvenog projekta. To je izričito prepoznato i u „Dokumentu za razmatranje o budućnosti financija EU-a” iz lipnja 2017. U njemu se naglašava jasna dodana vrijednost kad se djelovanjem na europskoj razini postigne više nego što bi se moglo na nacionalnoj – to obuhvaća „velike projekte i ključne razvojne tehnologije poput [...] ITER-a (koje) se mogu financirati samo udruživanjem resursa na razini EU-a zbog njihovih veoma velikih potreba za financiranjem.”.

U skladu s tim djelovanje na razini EU-a daje rezultate u području nekoliko strateških prioriteta koji se nekoordiniranom nacionalnom potrošnjom ne bi mogli postići: i. sigurnosti opskrbe, ii. prilika za dugoročni rast i razvoj europske znanosti, tehnologije i industrije te strukturiranje razvojno-istraživačke mreže EU-a, iii. povećanja kvalitete i unapređenje inovacija zbog izloženosti konkurenciji na svjetskoj i europskoj razini, te iv. aktiviranje potencijala i pregovaračke snage EU-a na svjetskoj razini.

1.4.3. *Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava*

Projekt Zajednički europski torus (Joint European Torus, JET) potvrdio je da je velike infrastrukturne objekte za istraživanje fuzije učinkovito graditi i voditi uz Euratomovu koordinaciju te da se tako maksimalno povećavaju znanstvene i industrijske koristi. No razmjeri koje zahtijeva gradnja ITER-a dosad su nezabilježeni i zahtijevaju suradnju na svjetskoj razini kakve još nije bilo.

1.4.4. *Usklađenost i moguća sinergija s ostalim odgovarajućim instrumentima*

Ovom odlukom omogućit će se sinergije i komplementarnosti s aktivnostima istraživanja fuzije u okviru programa Euratoma za istraživanje i izobrazbu. Aktivnosti na području fuzije na temelju ovog okvira dat će važan znanstveni doprinos gradnji i radu ITER-a.

1.5. **Trajanje i financijski učinak**

Ograničeno trajanje

– na snazi od 1.1.2021. do 31.12.2027.

– financijski utjecaj od 2021. do 2027.

Neograničeno trajanje

– provedba s početnim razdobljem od GGGG do GGGG,

– nakon čega slijedi redovna provedba.

1.6. Predviđeni načini upravljanja¹⁶

- Izravno upravljanje** koje provodi Komisija
 - putem svojih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije;
 - putem izvršnih agencija
- Podijeljeno upravljanje** s državama članicama
- Neizravno upravljanje** povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna:
 - trećim zemljama ili tijelima koja su one odredile;
 - međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti);
 - EIB-u i Europskom investicijskom fondu;
 - tijelima iz članaka 70. i 71. Financijske uredbe;
 - tijelima javnog prava;
 - tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge u mjeri u kojoj daju odgovarajuća financijska jamstva;
 - tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i koja daju odgovarajuća financijska jamstva;
 - osobama kojima je povjerena provedba određenih djelovanja u području ZVSP-a u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnom aktu.
 - Ako je označeno više načina upravljanja, pojedinosti navesti u odjeljku „Napomene”.

Napomene

Upravljanje će provoditi F4E pod nadzorom Komisije. Komisija zastupa Euratom u upravljačkim tijelima Organizacije za ITER (IO) i F4E-a. Euratom u proračun F4E-a uplaćuje oko 80 % njegova iznosa, a prema važećem statutu F4E-a ima pravo na pet glasova od 72. F4E zajedničko je poduzeće osnovano u skladu s poglavljem 5. Ugovora o Euratomu. Na temelju svojeg statuta F4E ima vlastiti postupak davanja razrješnice u Europskom parlamentu na temelju preporuke Vijeća EU-a.

¹⁶ Informacije o načinima upravljanja i upućivanja na Financijsku uredbu dostupni su na internetskim stranicama BudgWeb:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila nadzora i izvješćivanja

Navesti učestalost i uvjete.

Odluku će provoditi Komisija i F4E, koji usmjerava Euratomov doprinos projektu ITER i drugim aktivnostima povezanim s ITER-om, poput aktivnosti šireg pristupa s Japanom.

Ovom se Odlukom omogućuju privremena i završna evaluacija njezine provedbe. Zaključci tih evaluacija i primjedbe Komisije dostavit će se Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija. Komisija u ime Euratoma sudjeluje u tijelima za odlučivanje, Organizaciji za ITER i F4E-u: 1. Komisija sudjeluje u Vijeću ITER-a i u odborima koje ono osnuje, 2. kao član F4E Komisija sudjeluje u Upravnom odboru i odborima koje on osnuje. Te upravljačke strukture služe za praćenje napretka projekta i uspješnosti njegove provedbe na temelju izvještaja i objava Organizacije za ITER odnosno F4E-a.

Konkretno:

a) na temelju članka 6.d statuta F4E-a Upravni odbor F4E-a donosi projektni plan, program rada, okvirni plan sredstava, plan radnih mjesta i plan kadrovske politike. U skladu s člankom 6.e Upravni odbor donosi i godišnji proračun. Valja napomenuti da su ti dokumenti dio programskog dokumenta koji F4E, na temelju članka 32. svoje financijske uredbe, sastavlja svake godine, a njegov nacrt podnosi Upravnom odboru, Komisiji, Europskom parlamentu i Vijeću najkasnije do 31. siječnja. Od Komisije se traži da o nacrtu da mišljenje, a F4E bi ga trebao uzeti u obzir pri izradi završne inačice programskog dokumenta;

b) na temelju članka 14. statuta direktor F4E-a priprema godišnje izvješće o provedbi programa rada F4E-a. Upravni odbor to izvješće ocjenjuje i, zajedno s ocjenom, šalje članovima F4E-a, Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji. F4E svake godine izvješćuje Vijeće o napretku u provedbi planova za ograničavanje troškova i uštedu, o rezultatima i upravljanju F4E-a te o projektu ITER. Jedanput na godinu, usto, F4E izvješćuje Vijeće o ostvarenju planiranih aktivnosti u okviru svojega godišnjeg proračuna;

c) između službenih izvješća F4E u mjesečnim intervalima dostavlja informacije o izvršavanju svojeg proračuna i napretku u ključnim etapama određenima u svrhu praćenja aktivnosti gradnje i javne nabave koje su njegova odgovornost;

d) na razini praćenja cjelokupnog projekta glavni direktor Organizacije za ITER dvaput na godinu izlaže Vijeću ITER-a i njegovu Upravljačkom savjetodavnom odboru izvješće o napretku projekta, njegovoj provedbi i realizaciji njegova akcijskog plana za upravljanje rizicima i troškovima. Između tih izlaganja Organizacija za ITER svaka dva mjeseca daje preglede pokazatelja o izvršavanju proračuna, upravljanju rizicima, aktivnostima javne nabave i napretku u nužnim etapama za realizaciju ključnih komponenata.

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. *Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole*

Opći ustroj projekta ITER zahtijeva od ugovornih stranaka da djeluju preko unutarnjih agencija.

Osnivanje zajedničkog poduzeća na temelju poglavlja 5. Ugovora o Euratomu smatralo se 2007. najprikladnijim rješenjem za obavljanje te uloge unutarnjih agencija i za ispunjavanje obveza Euratoma prema Organizaciji za ITER u skladu sa sklopljenim Sporazumom o ITER-u. Tu je prikladnost potvrdilo nekoliko otad provedenih neovisnih preispitivanja i ocjenjivanja.

Na temelju ove Odluke Vijeća Komisija svake godine donosi odluku o financiranju radi prijenosa sredstava u godini $n + 1$ iz proračuna EU-a F4E-u. F4E upućuje zahtjev za sredstva za svoje administrativne i operativne proračune. Komisija je tražila obrazloženje za svaki zahtjev za sredstva povezana s operativnim proračunom, osobito projekciju novčanog toka za tekuće troškove i troškove poslovanja, koji se odnosi na razdoblje za koje se traži uplata te stanje riznice Fuzije za energiju, upućivanje na obveze u proračunu na koje se uplata odnosi, cjelovit plan za svaki projekt koji se provodi plaćanje i odgovarajuće obrazloženje.

Zajedničko poduzeće ima potrebnu stručnost, sredstva i iskustva za provedbu zahtijevanih *ex ante* provjera i *ex post* kontrola nabava. Rizici se redovito procjenjuju, a napredak u radu i korištenje resursa redovito se prate na temelju definiranih ciljeva i pokazatelja.

Komisija je izradila strategiju za nadzor nad aktivnosti F4E-a. U okviru te strategije pregovara se o novom administrativnom sporazumu kojim će se u obzir uzeti promjene pravnog okvira (statut F4E-a izmijenjen je 2015., donesena je nova financijska uredba F4E-a, odgovornost za nadzor ITER-a, a time i F4E-a, prenesena je s GU-a RTD na GU ENER). Zbog tih izmjena u pravnom okviru F4E-a i podjele odgovornosti unutar Komisije promijenili su se načini suradnje Komisije i F4E-a obuhvaćeni administrativnim sporazumom s F4E-om.

2.2.2. *Informacije o utvrđenim rizicima i sustavima unutarnje kontrole uspostavljenima radi smanjivanja tih rizika*

Zbog prirode njegovih aktivnosti (veliki i složeni postupci javne nabave u naravi uz visoke tehničke rizike) te prirode i strukture projekta koji mu je u temelju (sedam ugovornih stranaka, najveći energijski pokus do danas) zajedničkom poduzeću F4E svojstveni su financijski i poslovni rizici. Mjere za praćenje i bolju kontrolu funkcioniranja F4E-a pokrenute su kako bi se ublažila takva situacija. Komisija će, zajedno s F4E-om, i dalje utvrđivati rizike povezane s provedbom ovog projekta, osobito u smislu troškova, te će poduzimati najprimjerenije mjere za upravljanje tim rizicima i njihovo ublažavanje.

GU ENER (D4) izradio je cjelovitu metodologiju procjene rizika: uspostavio je evidenciju rizika, koja se ažurira tromjesečno, i sastavio plan upravljanja rizicima radi praćenja ključnih rizika koji mogu omesti ostvarenje prve plazme do 2025. Takvo bi praćenje rizika trebalo potaknuti Komisiju na prevenciju kašnjenja, prekoračenja troškova i drugih nepovoljnih događaja koji mogu odgoditi Euratomov doprinos.

F4E će 2018. preispitati svoj okvir za unutarnju kontrolu tako da uzme u obzir promjene pokrenute s razine Komisije.

2.2.3. *Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)*

Na razini Komisije trošak kontrole povezan s nadzorom nad projektom ITER i poslovanjem F4E-a ostaje nizak u usporedbi s vrijednošću sredstava kojima se upravlja. U 2016. procijenjen je na 0,31 %, a 2017. na 0,28 %, što uključuje trošak djelovanja namjenskog odjela u GU-u ENER, upravnog nadzora i potporu s horizontalnih funkcija. Narednih bi se godina mogao malo povećati zbog povećanog nadzora, unaprijeđenog upravljanja rizicima i promjena zadaća s napretkom projekta. Rizik od pogreške povezan s upravljanjem doprinosa EU-a zajedničkom poduzeću je minimalan.

Na razini ovlaštenog subjekta F4E još nije izradio metodologiju za provedbu procjene troškova i koristi kontrola ili očekivanu razinu pogreške. Vrijedi, međutim, spomenuti da je Europski revizorski sud F4E-u uvijek davao bezuvjetno mišljenje o istinitom i nepristranom prikazu poslovnih knjiga te pravilnosti povezanih transakcija. Kad GU BUDG potkraj 2018. izradi novu metodologiju, GU ENER pobrinut će se da F4E provede potrebne procjene.

2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

Navesti postojeće ili predviđene mjere za sprečavanje i zaštitu, npr. iz strategije za borbu protiv prijevara.

Glavna uprava Komisije zadužena za provedbu projekta ITER i izvršenje njegova proračuna predana je suzbijanju prijevara u skladu s Komisijinom strategijom borbe protiv prijevare (COM(2011) 376 od 24. lipnja 2011.) i budućom revizijom te strategije.

Na razini Komisije GU ENER priprema i održava vlastitu strategiju za borbu protiv prijevara na temelju posebnog postupka procjene rizika. Poduzimaju se potrebne mjere u pogledu osviještenosti, procjene rizika, informiranja osoblja i suradnje s ovlaštenim subjektima te OLAF-om. Strategija se revidira svake dvije do tri godine, a zadnji je put to učinjeno u prosincu 2017.

Administrativno praćenje ugovora, poticaja i srodnih plaćanja odgovornost su F4E-a.

Komisija i F4E uzimaju u obzir financijske interese Europske unije, osobito u pogledu usklađenosti s Uredbom Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica i člankom 53. stavkom (a) Financijske uredbe.

F4E izrađuje *ex post* strategije za ocjenjivanje zakonitosti i pravilnosti povezanih transakcija.

Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) ima u pogledu F4E-a i njegova osoblja iste ovlasti kao u pogledu Komisijinih odjela. Valja napomenuti da među mjerama za sprečavanje prijevara i nepravilnosti:

- F4E ima unutarnjeg revizora koji trajno nadzire različita obilježja sustava unutarnje kontrole,
- Komisijina Služba za unutarnju reviziju redovito nadzire sustav unutarnje kontrole F4E-a,

- Europski revizorski sud svake godine provodi reviziju istinitosti i nepristranosti poslovnih knjiga F4E-a te zakonitosti i pravilnosti povezanih transakcija (prihoda i rashoda),
- Europski parlament i Vijeće svake godine za F4E provode postupke razrješenja.

F4E izradio je strategiju za borbu protiv prijevара koju je u lipnju 2015. odobrio njegov upravni odbor. Opći joj je cilj poboljšanje sprečavanja, otkrivanja i uvjeta za istrage prijevара te primjenjivanje razmjernih i odvraćajućih sankcija radi primjerene prevencije i naknade štete. Strategijom F4E-a za borbu protiv prijevара učvršćuju se donesene mjere jer se njome sprečavaju i rješavaju sukobi interesa te jer je dio šireg okvira F4E-a za zaštitu financijskih interesa EU-a i borbu protiv prijevара, kako je određeno u člancima 5.a i 5.aa Odluke Vijeća 2007/198/Euratom o osnivanju F4E-a.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslov višegodišnjeg financijskog okvira i predložene nove proračunske linije rashoda

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj 1. Jedinstveno tržište, inovacije i digitalno gospodarstvo	Dif./nedif. 17	zemalja EFTA-e ¹⁸	zemalja kandidatkinja ¹⁹	trećih zemalja	u smislu članka [21. stavka 2. točke (b)] Financijske uredbe
	<p>01 01 04</p> <p>01 01 04 01 Rashodi koji se odnose na dužnosnike i privremene djelatnike koji provode program ITER</p> <p>01 01 04 02 Vanjsko osoblje koje provodi program ITER</p> <p>01 01 04 03 Ostali rashodi upravljanja za program ITER</p> <p>01 04</p> <p>01 04 01 Europsko zajedničko poduzeće za ITER – Fuzija za energiju (F4E) – Rashodi za administrativno upravljanje</p> <p>01 04 02 Europsko zajedničko poduzeće za ITER – Fuzija za energiju (F4E) – rashodi poslovanja</p>	<p>Nedif.</p> <p>Nedif.</p> <p>Nedif.</p> <p>Dif.</p> <p>Dif.</p>	<p>NE</p> <p>NE</p> <p>NE</p> <p>NE</p> <p>NE</p>	<p>NE</p> <p>NE</p> <p>NE</p> <p>NE</p> <p>NE</p>	<p>DA</p> <p>DA</p> <p>DA</p> <p>DA</p> <p>DA</p>	<p>DA</p> <p>DA</p> <p>DA</p> <p>DA</p> <p>DA</p>

¹⁷ Dif. = diferencirana odobrena sredstva; nedif. = nediferencirana odobrena sredstva.

¹⁸ EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

¹⁹ Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalne zemlje kandidatkinje sa zapadnog Balkana.

3.2. Procijenjeni učinak na rashode

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na rashode²⁰

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira ²¹		1.	Jedinstveno tržište, inovacije i digitalno gospodarstvo								
			2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Nakon 2027.	UKUPNO
01 01 04 01 Rashodi koji se odnose na dužnosnike i privremene djelatnike koji provode program ITER	Obveze = plaćanja	(1)	9,257	9,442	9,631	9,824	10,020	10,220	10,425		68,819
01 01 04 02 Vanjsko osoblje koje provodi program ITER	Obveze = plaćanja	(1)	0,314	0,320	0,327	0,333	0,340	0,347	0,354		2,335
01 01 04 03 Ostali rashodi upravljanja za program ITER	Obveze = plaćanja	(1)	1,500	1,530	1,560	1,592	1,624	1,656	1,689		11,151
01 04 01 Europsko zajedničko poduzeće za ITER – Fuzija za energiju (F4E) – Rashodi za administrativno upravljanje	Obveze = plaćanja	(1)	65,000	66,000	67,000	69,000	70,000	71,000	73,000		481,000
01 04 02 Europsko zajedničko poduzeće za ITER – Fuzija za energiju (F4E) – rashodi poslovanja	Obveze	(2)	858,081	690,463	1 024,144	791,024	664,205	842,685	636,093		5 506,695
	Plaćanja	(3)	209,304	520,061	538,856	647,466	697,841	800,512	811,667	1 280,987	5 506,695
UKUPNA odobrena sredstva za	Obveze	=1+2	934,152	767,755	1 102,662	871,773	746,189	925,908	721,561		6 070,000

²⁰ Ukupni se iznosi možda ne slažu zbog zaokruživanja.

²¹ Članak 01 01 04 uključuje tehničku i/ili administrativnu pomoć i rashode za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

omotnicu programa	Plaćanja	=1+3	285,375	597,353	617,374	728,215	779,825	883,735	897,135	1 280,987	6 070,000
--------------------------	----------	------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------	------------------

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	7.	Europska javna uprava
---	-----------	-----------------------

			2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	<i>Nakon 2027.</i>	UKUPNO
Odobrena sredstva za poslovanje (podijeljena prema proračunskim linijama iz točke 3.1.)	Obveze	(1)									
	Plaćanja	(2)									
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice programa ²²	Obveze = plaćanja	(3)									
UKUPNA odobrena sredstva za omotnicu programa	Obveze	=1+3									
	Plaćanja	=2+3									

²² Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	7.	Europska javna uprava
---	-----------	-----------------------

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	<i>Nakon 2027.</i>	UKUPNO
Ljudski resursi										
Ostali administrativni rashodi										
UKUPNA odobrena sredstva prema NASLOVU 7. višegodišnjeg financijskog okvira	(ukupne obveze = ukupna plaćanja)									

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	<i>Nakon 2027.</i>	UKUPNO
UKUPNA odobrena sredstva u svim NASLOVIMA višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	934,152	767,755	1 102,662	871,773	746,189	925,908	721,561		6 070,000
	Plaćanja	285,375	597,353	617,374	728,215	779,825	883,735	897,135	1 280,988	6 070,000

3.2.2. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva

- Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.
- Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Godine	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
--------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi								
Ostali administrativni rashodi								
Međubroj za NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira								

Izvan NASLOVA 7.²³ višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi	9,571	9,762	9,958	10,157	10,360	10,567	10,779	71,154
Ostali administrativni rashodi	1 500	1 530	1,560	1,592	1,624	1,656	1,689	11,151
Međubroj Izvan NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	11,071	11,292	11,518	11,749	11,984	12,223	12,468	82,305

UKUPNO	11,071	11,292	11,518	11,749	11,984	12,223	12,468	82,305
---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

²³ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijasne linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

3.2.2.1. Procijenjene potrebe u pogledu ljudskih resursa

- Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.
- Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena

Godine	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
• Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)							
Sjedište i predstavništva Komisije							
Delegacije							
Istraživanje	61	61	61	61	61	61	61
• Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV) – UO, LO, UNS, UsO i MSD²⁴							
Naslov 7.							
Financirano iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	– u sjedištima						
	– u delegacijama						
Financirano iz omotnice programa ²⁵	– u sjedištima						
	– u delegacijama						
Istraživanje	4	4	4	4	4	4	4
Drugo (navesti)							
UKUPNO							

Potrebe za ljudskim resursima pokrit će se osobljem glavne uprave kojemu je već povjereno upravljanje djelovanjem i/ili koje je preraspoređeno unutar glavne uprave te, prema potrebi, resursima koji se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja. Potreban broj osoblja za zajedničko poduzeće F4E, uključujući dužnosnike, navedeni su pod točkom 3.2.2.2.

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	Osoblje koje radi u sjedištu zaduženo je za definiranje i naknadno praćenje aktivnosti unutarnje agencije u Barceloni (F4E) i projekta ITER u kojem Komisija zastupa europsko partnerstvo.
Vanjsko osoblje	Osoblje koje radi u sjedištu zaduženo je za definiranje i naknadno praćenje aktivnosti unutarnje agencije u Barceloni (F4E) i projekta ITER u kojem Komisija zastupa europsko partnerstvo.

3.2.2.2. Procjena potrebnih ljudskih resursa u F4E-u

	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
Stalno zaposleno osoblje	51	51	51	51	51	51	51
od čega AD	40	40	40	40	40	40	40

²⁴ UO = ugovorno osoblje; LO = lokalno osoblje; UNS = upućeni nacionalni stručnjaci; UsO = ustupljeno osoblje; MSD = mladi stručnjaci u delegaciji.

²⁵ U okviru gornje granice za vanjsko osoblje iz odobrenih sredstava za poslovanje (prijašnje linije „BA”).

od čega AST	11	11	11	11	11	11	11
od čega AST-sc							
Privremeno osoblje	229	229	229	221	213	211	211
od čega AD	202	202	202	194	186	184	184
od čega AST	27	27	27	27	27	27	27
od čega AST-sc							
Ugovorno osoblje	172	172	172	165	159	157	157
Ukupno	452	452	452	437	423	419	419

3.2.2.3. – F4E JU – raščlamba po funkcijskoj skupini ugovornog osoblja za 2021.–2027.

Ugovorno osoblje	2021	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
Funkcijska skupina IV.	98	98	98	91	85	83	83
Funkcijska skupina III.	55	55	55	55	55	55	55
Funkcijska skupina II.	19	19	19	19	19	19	19
Funkcijska skupina I.							
Ukupno	172	172	172	165	159	157	157

3.2.3. Doprinos trećih strana

U prijedlogu/inicijativi:

- ne predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju.
- predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju prema sljedećoj procjeni:

Odobrena sredstva u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Godine	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
Navesti tijelo koje sudjeluje u financiranju ²⁶	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
UKUPNO sufinancirana odobrena sredstva	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

- Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.
- Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:
 - na vlastita sredstva
 - na ostale prihode

navesti ako su prihodi dodijeljeni proračunskim linijama rashoda

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Proračunska linija prihoda:	Učinak prijedloga/inicijative ²⁷						
	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
Članak 6XXX. ²⁸	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

Za namjenske prihode navesti odgovarajuće proračunske linije rashoda.

Proračunske linije 01 01 04, 01 04 01 i 01 04 02

Ostale napomene (npr. metoda/formula za izračun učinka na prihode ili druge informacije)

Još nije poznato. Ovisi o novom sporazumu koji će se sklopiti sa Švicarskom za razdoblje 2021.–2027. Bude li Brexit potvrđen i Ujedinjena Kraljevina ostane partner programa ITER, njezin mogući doprinos također bi trebalo knjižiti kao prihode za posebne namjene (od trećih zemalja).

²⁶ Uz financiranje iz proračuna EU-a, Francuska kao država koja je domaćin projekta trenutačno izravno u proračun F4E-a uplaćuje 20 % Euroatomova doprinosa. Usto, svake godine članovi F4E-a plaćaju članarinu u zajedničkom poduzeću. Ti prihodi od sufinanciranja knjiže se izravno na računima F4E-a i nisu uključeni u prihode i rashode proračuna EU-a.

²⁷ Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer) navedeni iznosi moraju biti neto iznosi, to jest bruto iznosi umanjeni za 20 % na ime troškova naplate.

²⁸ Švicarska i možda Ujedinjena Kraljevina.